

تاریخ: ۱۳۹۰/۱۲/۱۲

شماره: ۷۰۸۵۸/۱۰۰/۴۱۳

پیوست:

با سمه تعالی

سیس

دیر محترم شورای نگهبان قانون اساسی

حضرت آیت الله جنتی و است توفیقیة

با سلام و تحيیت؛

دیر خانه شورای نگهبان
۹۰، ۱۱، ۴۴۷۲۲
شماره بیت: ۱۳۹۰/۶/۲۰
تاریخ بیت: کد پرونده:
 ساعت ورود:

احتراماً عطف به نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۲۹۸۵ مورخ ۹۰/۴/۲۹ مبنی بر اینکه شکایت وارد و شکایات مشابه را نخست دیوان عدالت اداری از نظر مغایرت با قانون مورد بررسی قرار داده سپس آن را به پیوست نظریه دیوان به آن شورا ارسال نماید - با استحضار میرساند:

۱- طبق اصل ۴ قانون اساسی که مقرر داشته کلیه قوانین و مقررات باید بر اساس موازین اسلامی باشد و آن را بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم دانسته و تشخیص این امر را به عهده فقهای شورای نگهبان گذارده است، مستفاد از این اصل در خصوص انطباق یا عدم انطباق مقررات با قانون (مصطفوبات و مقرراتی که عنوان قانون ندارند) امری علیحده بوده و علی القاعده باید موخر از تطبیق با موازین شرعی باشد - در این اصل، تطبیق و تشخیص بنحو مطلق و بدون قید و شرط بر عهده فقهای محترم شورای نگهبان قرار داده شده است و لذا اناطه اظهار نظر شورای محترم نگهبان به اینکه دیوان عدالت اداری شکایات را ابتداء از نظر قانون بررسی کرده و نظر خود را به آن شورا ارسال کند منافی اولویت تطبیق مصوبات مذکور، با موازین شرعی به نظر میرسد.

۲- رسیدگی دیوان به شکایات وارد محدود و مقید به خواسته شاکی است لذا در مواردی که خواسته شاکی اعلام بطلان مصوبه ای به لحاظ مغایرت با شرع میباشد، ورود دیوان

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۶/۱۲

شماره: ۴۱۹/۱۰۰/۷۰۸۵۸

پیوست:

با سمه تعالیٰ

سیس

به موضوع مغایرت مصوبه با قانون خارج از خواسته شاکی بوده و فاقد مجوز قانونی
است.

۳- در مواردی که مصوبه ای مغایر قانون نباشد لکن شائبه مغایرت با شرع وجود داشته باشد
بررسی آن از جهت مغایرت با قانون و اعلام نظر به شورای محترم نگهبان امری لغو و
موثر در مقام نخواهد بود.

۴- طبق ماده ۴۱ قانون دیوان عدالت اداری، آنچه دیوان نسبت بدان مکلف است ارسال
موارد اعلام مغایرت با موازین شرعی برای کسب نظر فقهای محترم شورای نگهبان و
تبیعت از نظر آنان میباشد- اما ارسال موارد اعلام مغایرت با قانون برای شورای محترم
نگهبان امری است که ماده مذکور منصرف از آن بوده و تکلیفی را متوجه دیوان نکرده
است.

۵- از لحاظ حاکمیت زمانی، بین نظریه فقهای محترم شورای نگهبان در مغایرت
مصطفیه ای با شرع و رای دیوان در مغایرت مصوبه ای با قانون اختلاف اساسی وجود
دارد زیرا به تصریح ماده ۲۰ قانون دیوان اثر ابطال مصوبه مغایر با شرع از زمان تصویب
مصطفیه میباشد در حالی که اثر ابطال مصوبه مغایر با قانون از زمان صدور رای هیات
تعیین شده مگر آنکه به منظور جلوگیری از تضییع حقوق اشخاص در رای نسبت به
تسریّ آن به زمان تصویب تصریح شود.

۶- اقدام دیوان طبق نظریه شورای محترم نگهبان، اعلامی در نامه فوق الاشعار موجب
اطاله دادرسی و دوباره کاری و صرف زمان و تحمیل هزینه مضاعف خواهد بود زیرا
دیوان در اجرای مفاد نامه، میباشد یکبار پس از انجام کارشناسی لازم در موارد مغایرت
مصطفیه با قانون، موضوع را در دستور کار هیات عمومی قرار داده و نظر هیات عمومی را

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۶/۱۲

شماره: ۱۳۹۰/۱۸۰/۷۰۸۵۸

پیوست:

با سمه تعالی

سیس

تحصیل و به شورای نگهبان ارسال نماید. یکبار دیگر پس از وصول نظر شورا در خصوص انطباق یا عدم انطباق مصوبه با شرع، مجدداً آن را در دستور کار هیات عمومی قرار داده و اخذ رای نماید که این خود ساز و کار خاص خود را خواهد داشت و بار سنگین هیات عمومی را دو چندان می کند.

- حدود سی سال است که روای کار جاری برای شورای محترم نگهبان و دیوان به صورت رویه ای متعارف در آمده و استنباط قصاصات محترم دیوان نیز از قوانین همین رویه است- تغییر این روش و احیاناً اصلاح جریان امور مستلزم توجیه آن بر اساس رفع اشکالات و مصالح برتر می باشد. که مجموعه دیوان اطلاعی از موارد و مصالح مذکور ندارد.

بنا به مراتب، با عرض پژوهش اجرای مفاد نامه فوق الاشعار برای دیوان میسر نبوده و عدم اعلام نظر فقهای محترم شورای نگهبان نسبت به موارد ارسالی موجب معطل ماندن پرونده ها و تراکم کار و مآلّاً تضییع حقوق اشخاص خواهد بود که قطعاً شورای محترم نگهبان راضی به این امر نمی باشد.

در خاتمه بدین وسیله معروض میدارد: به منظور تسهیل امر در انجام وظیفه قانونی آن شورا هرگونه همراهی و مساعدت و تمهید مقدمات که از عهده دیوان برآید دریغ نداشته و آمادگی خود را برای رفع مشکل اعلام می نماید.

با سمه
محمد سعید شریعتی
۱۳۹۰/۰۶/۱۲